

BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

A Vásárhelyi Pál Építőmérnöki és Földtudományi Doktori Iskola Működési Szabályzata

Általános rendelkezések

1. §.

Jelen szabályzat a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény, a doktori iskolákról, a doktori eljárás rendjéről és a habilitációról szóló 387/2012. (XII.19.) Kormányrendelet, és Magyar Akkreditációs Bizottság (MAB) doktori képzésre és fokozatszerzésre vonatkozó határozatait¹ alapján készült, összhangban a BME Doktori és Habilitációs Szabályzat (DHSZ) és a BME Tanulmányi és Vizsgaszabályzat (TVSZ) vonatkozó pontjaival².

A doktori képzés és fokozatszerzés minőségbiztosításának elveit – a fentiekén túlmenően – a BME Vásárhelyi Pál Építőmérnöki és Földtudományi Doktori Iskola Minőségbiztosítási Terve tartalmazza³.

Doktori iskola megalakulása, tagjai és szervezete

2.§

A Vásárhelyi Pál Építőmérnöki és Földtudományi Doktori Iskolában (továbbiakban: Doktori Iskola) 1993 óta folyik PhD képzés, végleges akkreditációjáról - az országos szintű rendelkezéseknek megfelelően - 2002. február 22-én született MAB döntés. A Doktori Iskola a BME Építőmérnöki Karán (továbbiakban: Kar) működik.

3.§.

(1) A Doktori Iskola törzstagjainak, illetve a törzstagok személyi összetételének az 1. §-ban felsorolt szabályzatok vonatkozó követelményein túl a következő feltételeknek is meg kell felelniük:

- a) Törzstag az lehet, aki a BME teljes munkaidőben foglalkoztatott egyetemi tanára, vagy a doktori képzésben a BME és az MTA közötti szerződés keretében részt vevő MTA kutatóintézet tudományos tanácsadója vagy kutatóprofesszora, vagy a doktori képzésben a BME és az MTA közötti szerződés keretében részt vevő MTA kutatócsoport tudományos tanácsadója, kutatóprofesszora, vagy a BME Professor Emeritusa.
- b) A törzstagok több mint felének rendelkeznie kell az "MTA doktora" fokozattal/címmel, vagy Széchenyi-díjjal.

(2) Új törzstagot a doktori iskola a törzstagok javaslata alapján az EHBTD jóváhagyásával kooptálhat.

(3) A törzstagok testületéa MAB létesítéskori akkreditációja, illetve időszaki felülvizsgálata erősíti meg.

4. §

¹ [2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról, 387/2012. \(XII.19.\) Kormányrendelet, MAB határozatok](#)

² <http://doktori.bme.hu/szabalyzatok.htm>

³ <http://phd.epito.bme.hu/>

A doktori iskola vezetője az Egyetemen teljes munkaidőben, közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott, magas tudományos elismertségű, „MTA doktora” fokozattal/címmel rendelkező egyetemi tanára, az adott doktori iskola tőrzstagja, akit az EHBĐT javaslata alapján a Rektor nevez ki. A megbízás időtartama legfeljebb három év, a jogszabályban előírt 70 éves korhatárig korlátlanul ismételhető.

5. §

(1) Egyetemünk doktori és habilitációs szabályzata szerint a doktori iskolákban folyó képzést és a fokozatszerzési eljárásokat az Egyetemi Doktori Tanács és Habilitációs Bizottság (EHBĐT) felügyeli.

(2) A doktori képzést felügyelő operatív testület a tudományági doktori iskolánként szervezett Doktori Iskola Tanács (DIT), a DHSZ 12.§ szerinti feladat- és hatáskörökkel.

(3) A doktori fokozatszerzést lefolytató testület – az EHBĐT által leadott hatáskörben – a doktori iskolánként szervezett tudományági Habilitációs Bizottság és Doktori Tanács (HBDT), a DHSZ 6.§ szerinti feladat- és hatáskörökkel.

(4) A Doktori Iskola tudományágaihoz tartozó Habilitációs Bizottság és Doktori Tanács (HBDT) tagjai a tudományág magasan kvalifikált szakemberei: a tagok kétharmada egyetemi tanár, az egyetemi tanári kinevezéssel nem rendelkezők pedig az MTA doktorai.

(5) A Vásárhelyi Pál Építőmérnöki és Földtudományi Doktori Iskola testületeinek – tőrzstagok, DIT és HBDT – mindenkori összetétele, valamint a tagok szakmai munkásságának összegzése megtekinthető a www.doktori.hu lapon és elérhető az egyetem, illetve a doktori iskola honlapján keresztül is.

6.§

A 4. § - 5.§ szerinti megbízások megszűnnek:

- a) a megbízás lejártakor,
- b) a megbízással azonos eljárással történő visszahívással,
- c) a megbízott lemondásával,
- d) a megbízott tartós akadályoztatásával, illetve halálával.

Doktori iskola működése

7. §

A Doktori Iskola működését - a Kar Dékáni Hivatalának adminisztratív támogatásával - a Doktori Iskola vezetője irányítja.

8. §

(1) A Doktori Iskola minden félévben témajavaslatokat kér be, és PhD témákat hirdet meg. A témák és a témavezetők személyének elfogadásáról a DIT dönt. A témák meghirdetése körlevelekben és a doktori iskola honlapján történik.

(2) A témavezetőnek a doktori fokozat megszerzésétől számítva legalább 2 évi szakmai gyakorlattal kell rendelkeznie. Egy témavezető egyidejűleg legfeljebb 4 doktorandusz

munkáját irányíthatja. E feltételek alól a DIT csak az EHBĐT hozzájárulásával adhat felmentést.

(3) Minden doktoranduszhoz egy és csak egy témavezető tartozik, aki teljes felelősséggel irányítja és segíti a témán dolgozó doktorandusz tanulmányait, kutatási munkáját, illetve a doktorjelöltek fokozatszerzésre való felkészülését. Kettős témavezetés csak nemzetközi együttműködés keretében végzett képzés, vagy interdiszciplináris kutatási téma esetén lehetséges a DIT által elfogadott és az EHBĐT előzetes hozzájárulásával meghirdetett témakiírás alapján.

(4) Témavezető a BME főállású dolgozója vagy Professor Emeritusa, vagy a BME-vel doktori képzésre együttműködési megállapodást kötött intézmény főállású dolgozója lehet. Külső témavezető mellé a DIT konzulenszt jelöl ki, aki a BME részéről segíti a témavezető munkáját és figyelemmel kíséri a hallgató szakmai haladását.

(5) A doktori témát, vagy a témavezető/konzulens személyét kérés(ük)re, az érintett hallgató kérésére, vagy saját hatáskörben a DIT megváltoztathatja. A DIT a döntés előtt kikéri a témavezető munkahelyi eljárójának véleményét.

9. §

(1) A 8. § szerint meghirdetett témákra a felvételi vizsgát a Kar Dékáni Hivatala szervezi. A Felvételi Bizottságot (FB) a DIT jelöli ki.

(2) A felvételi vizsgán való részvétel feltétele a fogadókészség írásban történő biztosítása a témavezető, valamint a fogadó egység részéről (tanszék, ill. külső intézmény). A felvétel formai követelménye a legalább jó minőségű diploma, valamint az **angol** nyelvtudás igazolása.

(3) A FB a felvételi beszélgetésen mutatott felkészültséget, a korábbi tanulmányi eredményeket, a nyelvismeretet, valamint a korábbi szakmai-tudományos tevékenységet 0-100 pont között értékeli. A felvételin szerezhető szakmai habitus pontok részben a választott témában való jártasságot értékeli. A felvétel feltétele legalább 60 pont elérése.

(4) A FB jelentése alapján a DIT javaslatot tesz a Kar Dékánjának a felvételre, valamint az állami ösztöndíjak odaítélésére. A felvételi döntéseket a Kar Dékánja hozza meg.

10. §

(1) Egyéni felkészülők esetén a doktori fokozatszerzési eljárás kérelem alapján, a komplex vizsgára történő jelentkezéssel és annak elfogadásával kezdődik (387/2012. (XII.19.) Kormányrendelet, 12. §).

(2) Az egyéni felkészülők jelentkezésének elfogadásának feltétele a doktori fokozatszerzés publikációs követelményeinek formális teljesítése (a jelentkezéskor még nem kellene tézispontok, ezért tartalmi értékelés nincs, csak az elvárt számszerű mutatókat kell teljesíteni).

(3) A felvétellel a doktori iskola elismeri a komplex vizsgára bocsátás feltételül meghatározott minimum krediteket, azzal, hogy kérelemre az előzetesen megszerzett ismeretek, kompetenciák alapján további krediteket is el lehet ismerni.

- (4) Egyéni felkészülőhöz a doktori iskola konzulenszt jelöl ki.
- (5) A felvételt követő komplex vizsga a kutatási és disszertációs szakasz első félévéhez tartozik.

11. §

- (1) A DIT minden félév előtt elfogadja a doktori képzésben javasolt tárgyak és oktatóik listáját. Az elfogadott tárgyakat meghirdeti a Doktori Iskola honlapján. A doktori képzés része az "irányított oktatás" maximum 36 kreditpont értékben [TVSZ 177.§ (4) szerint].
- (2) A Doktori Iskola oktatói azok a tudományos fokozattal rendelkező oktatók és kutatók, akiket - a doktori iskola vezetőjének javaslatára - a DIT adott időszakra alkalmasnak tart a doktori iskola keretében oktatási, kutatási és témavezetői feladatok ellátására. A Doktori Iskola oktatója lehet a doktori képzés célkitűzéseinek megvalósítására a BME-vel írásban rögzített együttműködési megállapodást kötött hazai vagy külföldi kutatóhely, egyetem, vállalat vagy egyéb intézmény főállású dolgozója (külső oktató).

12. §

A Doktori Iskola nyilvántartási rendszerének, adminisztrációjának és tájékoztatási kötelezettségének feladatát az Építőmérnöki Kar Dékáni Hivatal látja el, figyelembe véve a BME DHSZ 12. §-ának pontjait.

Doktori fokozatszerzés

13. §

- (1) A fokozatszerzés eljárást lefolytató szervezet a HBDT. A HBDT előterjesztése alapján a fokozatot az EHBDT ítéli oda. A doktori fokozat általános követelményeit a BME DHSZ részletesen szabályozza.
- (2) A doktori fokozat követelménye a komplex vizsga teljesítése. A komplex vizsga részletes leírását a Doktori Iskola képzési terve tartalmazza.
- (3) A saját eredményeket közlő publikációkat a tézispontokhoz kell rendelni, és ezekről a doktori iskola által meghatározott formában társszerzői lemondó nyilatkozatot kell kérni.
- (4) A fokozat megszerzésének feltétele, hogy a tézispontokhoz rendelt publikációk eleget tegyenek a doktori iskola részletes publikációs követelményrendszerének. Ezt a doktori iskola évente felülvizsgálja, és szükség szerint módosítja. A jelenleg érvényes elvárásokat az 1. számú melléklet tartalmazza.
- (5) Ha a fokozatszerzési követelményekben változás történik, akkor a változásról született döntést követő 2 éven belül a jelölt választása szerint kell alkalmazni a korábbi vagy az új követelményeket.
- (6) A doktori fokozat megszerzésének nyelvi követelménye az értekezés beadásakor:
- a) angol nyelvből legalább középfokú komplex nyelvvizsga megléte,
 - b) második idegen nyelvből legalább alapfokú komplex nyelvvizsga megléte, vagy azzal egyenértékű nyelvtudásnak a HBDT által elismert módon történő igazolása.

(7) A követelményrendszer (MAB előírás szerint) része a doktori iskola Működési Szabályzatának, így elérhető a www.doktori.hu adatbázisban, de közvetlenül is elérhető a doktori iskola, illetve az egyetem honlapján keresztül⁴.

Záró rendelkezés

14.§

Jelen Szabályzatot a BME EHBĐT 2017. február 23-án megtárgyalta és jóváhagyta. A Szabályzat azonnal érvénybe lép.

Budapest, 2017. február 23.

Kollár László
a Vásárhelyi Pál Építőmérnöki és Földtudományok Doktori Iskola vezetője

Melléklet:

1. A fokozatszerzés publikációs követelményei

⁴ <http://doktori.bme.hu/doktori.htm>

PhD fokozat megszerzésének publikációs minimumkövetelményei
Építőmérnöki Kar Habilitációs Bizottság és Doktori Tanács (HBDT)
Útmutató a publikációk értékeléséhez és minimumkövetelmények megállapításához a
PhD eljárásokban
2014. június

Ez az útmutató jelöltek, előterjesztők és bírálók számára készült. Célja az, hogy

- iránymutatást és önkontroll-lehetőséget nyújtson kérelmet benyújtók számára: ennek alapján ellenőrizni lehessen, hogy a publikációs tevékenység formálisan megfelel-e a minimumkövetelményeknek,
- útmutatást adjon előterjesztők számára a minimumkövetelmények teljesítésének ellenőrzéséhez, továbbá
- néhány szempontot szolgáltatson bírálók számára.

Nyilvánvaló, hogy *a feltételek formális teljesítése nem garantálja sem az eljárás elindítását, sem pedig annak sikeres befejezését. A döntéshozatalnál a kari HBDT érdemben megvizsgálja az új tudományos eredmények publikálásának szintjét, továbbá a jelölt hozzájárulását a publikált eredményekhez.* Az értékelő pontszám azonban hasznosan hozzájárulhat a komplex értékeléshez is.

A publikációk adatait a BME Publikációs Adatbázisába (vagy a Magyar Tudományos Művek Tárába) kell felvinni. A publikációlistát az „*Útmutató PhD fokozatért illetve habilitációért folyamodók számára a publikációkkal kapcsolatos adatok megadásához*” című anyagban megadott módon kell elkészíteni. Az így elkészített listára (vagy a kinyomtatott lista végére) a jelölt rávezeti a lenti táblázat és a %-os módosítások alapján járó pontokat, és a végén feltünteti a teljes pontszámot.

Minimumkövetelmények

A doktori eljárásban a HBDT két ponton is ellenőriz minimumkövetelményeket:

- az eljárás megindításakor,
- az értekezés beadásakor.

(Természetesen, ha az eljárás elindításakor az értekezést is benyújtja a pályázó, akkor a két követelmény teljesülését együtt vizsgálja a bizottság.)

A minimumkövetelmények célja kettős: egyrészt a jelöltek számára támpontot nyújtanak arra, hogy mi az a legkisebb mértékű publikációs tevékenység, amelynek elérése előtt általában nem érdemes doktori eljárást kezdeményezni; másrészt tájékoztató küszöbszintet ad előterjesztők számára, mely alatt általában nem javasolhatják doktori eljárás megindítását (D. H. Sz. 18.§ (5)). A fokozat odaítélésére vonatkozó döntésben a publikációs tevékenység mértéke (mennyisége) mellett ennek minősége is döntő szerepet játszik.

A minimumkövetelmények teljesítését az előterjesztő (és az előterjesztés alapján a HBDT) a beadott anyagok alapján ellenőrzi.

Ha a minimumkövetelmények nem teljesülnek, a benyújtott kérelmet a HBDT elutasítja.

A minimumkövetelmények ebben a formában a nyilvános anyagokra vonatkoznak, a részben vagy egészében titkosított anyagokra alapozott kérelmet különleges eljárás keretében kell megvizsgálni.

A minimumkövetelmények nem teljesítése miatt elutasított kérelem esetén a befizetett teljes doktori eljárási díjnak és a kezelési díjnak a különbözetét az Egyetem visszafizeti. Teljesített minimumkövetelmények esetén a vizsgálat az eljárás része, és külön díja nincs.

PhD minimumkövetelmények az eljárás indításához

- az összes publikációk minimális darabszáma: 4, ebből
- legalább 2 cikk⁵ idegen nyelvű lektorált folyóiratban, amelyek közül
 - legalább 1 a jelölt legalább 50%-os részével készült,
 - legalább 1 a Web of Science vagy a Scopus adatbázisban szereplő folyóiratban jelent meg;

⁵ Ezek önálló cikkek, tehát correspondence, short paper, discussion stb. itt nem megfelelő. Nem számíthatók ide tanszéki kiadványok sem.

- legalább 2 publikáció idegen nyelven, a jelölt legalább 50%-os részével,
- legalább 1 publikáció magyar nyelven (magyar állampolgárok esetén),
- az elérendő minimális összpontszám: 12.

A publikációk pontozása

A (szakterülettel kapcsolatos) egyes publikációkra adandó pontszámok a következők:

Könyv	8
Könyvrész, könyvfejezet	6
Gyűjteményes kötetben ⁶ cikk	1
Nyomatott (vagy elektronikus ⁷ formában közzétett) egyetemi jegyzet	3
Folyóiratcikkek (lehet csak elektronikusan megjelenő is)	
- Lektorált	
- Külföldön megjelent idegen nyelvű	6
- Magyarországon megjelent idegen nyelvű	4
- Magyar nyelvű	2
- Nem lektorált	
- Külföldön megjelent idegen nyelvű	3
- Magyarországon megjelent idegen nyelvű	2
- Magyar nyelvű	1
Nemzetközi részvételű konferencia kiadványában megjelent idegen nyelvű előadás ⁸	
- Lektorált	4
- Nem lektorált	3
Helyi részvételű rendezvény kiadványában megjelent idegen nyelvű előadás ⁸	2
Magyar nyelvű kiadványban megjelent konferencia-előadás ⁸	1
Külföldi szabadalom	2
Magyar szabadalom	1
Recenzió (más szerző művének kinyomatott értékelése)	1

A *belföldi társszerzők* külön levélben nyilatkozhatnak a közös cikkekre vonatkozóan arról, hogy az egyes publikációk hány %-a tekinthető saját munkájuknak. A jelölt szempontjából az egyes pontszámok a rá eső aránnyal szorzandók. Ebben a számításban a doktorandusz témavezetője a társszerzők közül automatikusan kihagyandó. Így például a témavezetővel közös kétszerzős cikkeknel a jelölt megkapja a pontszám 100%-át. Ha a társszerzők bármilyen okból nem nyilatkoznak, vagy ha a társszerzők megadott össz-százaléka túllépi a 100%-ot, a megfelelő pontszámok a szerzők számával osztandók.

Korábbi nyilatkozatnak *ellentmondó társszerzői nyilatkozat* esetén, amikor ez kiderül, a HBDT köteles vizsgálatot indítani, és erről a BME Habilitációs Bizottságát és Doktori Tanácsát (EHBDT) tájékoztatni.

Ha a szerkesztő írásban nyilatkozik egy még meg nem jelent cikk elfogadásáról, de kisebb átdolgozást kér, akkor a lektorált pontszám feléből, ha a változatlan megjelentetésről, akkor a teljes fenti pontszámból kell kiindulni.

A diplomaterv, mint kötelező munka, nem számolható el. A BME doktorandusz-szimpoziumon elhangzott előadás csak akkor számolható el, ha teljes szövege megjelent egy könyvtárban hozzáférhető kiadványban.

PhD minimumkövetelmények az értekezés benyújtásakor

Az értekezés tézispontjaihoz meg kell adni, hogy az eredményeket hol publikálta a jelölt. A tézispontokhoz kapcsolt tudományos közlemények közül legalább egynek szerepelnie kell a Web of Science listáján (ezeknek általában van impaktfaktora).

⁶ A kötetnek legyen ISBN vagy ISSN száma.

⁷ Elektronikus jegyzetre csak akkor adható pont, ha a jelölt csatolja a Kar Tudományos és Oktatási Bizottságának a támogató nyilatkozatát.

⁸ Legalább 4 oldalas; lehet CD-n is.

Ezeket az előírásokat az Építőmérnöki Kar Habilitációs Bizottsága és Doktori Tanácsa (HBDT) 2014. június 18-án megtárgyalta, és az Egyetemi Habilitációs Bizottság és Doktori Tanács (EHBDT) 2014. június 26-i ülésén elfogadta.

Ez az útmutató a továbbiakban az Építőmérnöki Kar Dékáni Hivatalában és a <https://www.me.bme.hu/doktisk/phdmin.pdf> címen mindenki számára hozzáférhető. Az EHBDT 2009. szeptember 24-i ülésén hozott határozat alapján hangsúlyozzuk, hogy a 4 oldalnál rövidebb konferencia-kiadványokra nem jár pont.